

Datum besluit B&W n.v.t.
Forumverg. d.d. 12 september 2019
Agendapunt nr.
Portefeuillehouder(s) M.J. Bezuijen - Openbare Orde, Veiligheid, Communicatie, Reg.
Samenwerking en Juridische Zaken
Redacteur J.C. Hoefnagel
Doorkiesnummer (070) 326 18 03
Afdeling Griffie
Corsanummer 19.078962

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Raadsvoorstel Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Rijswijk 2019
2. Voorstel
 - Vast te stellen de nieuwe Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Rijswijk 2019
 - Intrekken van de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015.

3. Inleiding

Vanaf 1 januari 2019 is een nieuw Rechtspositiebesluit en één Rechtspositieregeling voor alle decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. Met de inwerkingtreding van het nieuwe besluit is een meerjarig traject van harmonisering en modernisering van arbeidsvoorwaarden voor bestuurders en volksvertegenwoordigers bij de provincies, gemeenten en waterschappen, afgerond. De noodzaak voor aanpassing van de rechtsposities is gelegen in het feit dat het nodig is continu te investeren in de aantrekkelijkheid en kwaliteit van het politieke ambt van bestuurder en volksvertegenwoordiger. Het nieuwe, geharmoniseerde en gemoderniseerde rechtspositiebesluit dient bestuurders en volksvertegenwoordigers in dat kader beter te ondersteunen.

In navolging hiervan stelde de VNG twee modelregelingen op. Een modelverordening voor raads- en commissieleden en een modelregeling voor het college.

De VNG kiest anders dan voorheen voor twee regelingen. Dit omdat in de wet - het Rechtspositiebesluit - ieder bestuursorgaan haar eigen regelruimte heeft gekregen bij bepaalde regelingen.

De raad heeft op lokaal niveau, met de inwerkingtreding van het nieuwe besluit, nog maar een beperkt aantal zaken rechtspositioneel te regelen of nader in te vullen.

De nieuwe verordening vervangt de 'oude' verordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden uit 2015. Ten opzichte van de verordening uit 2015 regelt de nieuwe verordening minder onderwerpen. Dit omdat het merendeel van de rechtspositionele regelingen, die in de vorige modelverordening nog lokaal konden of moesten worden geregeld, nu dwingend geregeld zijn in het decentrale Rechtspositiebesluit politieke ambtsdragers.

Dwingend geregeld

1. Dwingend geregeld in het Rechtspositiebesluit is dat fractievoorzitters vanaf 1 januari 2019 maandelijks- naast de reguliere vergoeding voor de werkzaamheden- een vaste

vergoeding (toelage) krijgen die als volgt is berekend en gemaximaliseerd: nl. een basisbedrag van €70,- vermeerderd met €10 per fractielid (minus de fractievoorzitter) tot een maximum van € 150,- per maand.

2. De verschillen zijn verder zichtbaar op de verstrekking van ICT-middelen en de regeling voor reiskosten. Wat betreft het eerste is nu het fiscale regime leidend en wat betreft het tweede onderwerp zijn de regelingen uniformer en is nu ook sprake van vergoeding voor parkeer, tol, - en veergelden bij dienstreizen.

Op basis van de nieuwe bepalingen en fiscaal leidend geldt per 1 januari 2019 voor raadsleden (en fractieassistenten) het recht op 'ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen'. Het gaat dan om ICT-middelen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het ambt. Concreet betekent dit dat vanuit de gemeente vanaf september 2019 een device (iPad) beschikbaar wordt gesteld voor raadsleden en fractieassistenten.

Zoals gesteld kan de raad een aantal zaken, met het nieuwe Rechtspositiebesluit, rechtspositioneel zelf regelen dan wel nader invullen. Het gaat dan om de volgende zaken voor raads- en commissieleden:

Voor raadsleden

1. de regeling waarbij bij verordening kan worden bepaald dat ten hoogste 20% van de raadsvergoeding kan worden berekend naar het aantal bijgewoonde vergaderingen.
2. toekenning van een aanvullende toelage voor raadsleden lid van een onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie.
3. de vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de gemeente.
4. een vergoeding voor voorzieningen in het kader van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden;
5. de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor scholing.

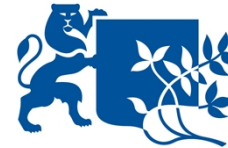
Voor commissieleden (in Rijswijk Forumleden)

6. een eventueel hogere vergoeding voor commissieleden waarbij sprake is van bijzondere beroepsmatige deskundigheid of een zwaardere taak.

Deze keuzemogelijkheden zijn in het presidium van 20 mei van dit jaar besproken en het presidium heeft besloten en de keuze gemaakt de punten 2,3,4 over te nemen. Hieronder (bij punt 5) volgt hierop een nadere toelichting.

4. Beoogd effect

De nieuwe Verordening rechtspositie vervangt de 'oude' verordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden uit 2015. Ten opzichte van de verordening uit 2015 regelt de nieuwe verordening minder onderwerpen. Dit omdat het merendeel van de rechtspositionele regelingen, die in de vorige modelverordening nog lokaal konden of moesten worden geregeld, nu dwingend geregeld zijn in het decentrale Rechtspositiebesluit politieke ambtsdragers. De raad kan een aantal zaken met het nieuwe Rechtspositiebesluit rechtspositioneel zelf regelen of nader invullen.

5. Argumenten

Zoals gesteld kan de raad een zetal zaken rechtspositioneel zelf regelen of nader invullen. Dit is in het presidium van 20 mei 2019 besproken. Het presidium heeft deze keuzemogelijkheden besproken en ervoor gekozen een drietal daarvan over te nemen en een drietal dus niet. Hieronder volgen puntsgewijs de argumenten hiervoor:

1. de regeling waarbij bij verordening kan worden bepaald dat ten hoogste 20 % van de raadsvergoeding kan worden berekend naar het aantal bijgewoonde vergaderingen.

De uitkering geschiedt dan nl. op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen. Deze bepaling kan worden gebruikt bij het fenomeen van zogenoemde "spookraadsleden". Dit zijn raadsleden die wel zijn gekozen, maar die niet of nauwelijks aanwezig zijn bij vergaderingen of activiteiten van de desbetreffende gemeenteraad. Dit speelt in Rijswijk niet en is dus niet een urgent probleem. Derhalve zal deze bepaling niet worden overgenomen in de verordening.

2. Toekenning van een aanvullende toelage voor raadsleden die lid zijn van een onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie

Het Rechtspositiebesluit bepaalt dat een raadslid dat lid is van een door de raad ingestelde onderzoekscommissie een toelage kan ontvangen voor de duur van de activiteiten van jaarlijks maximaal 3 keer de maandelijkse vergoeding.

Hoewel van dit enquêterecht in de afgelopen jaren in de Rijswijkse raad geen gebruik is gemaakt, wordt voorgesteld om de mogelijkheid van een toelage voor leden van een onderzoekscommissie op te nemen.

Bijzondere commissie:

De gemeenteraad kan bij verordening tevens besluiten aan de raadsleden die lid zijn van een bijzondere commissie een toelage toe te kennen van maximaal € 122,40 per maand voor de duur van de activiteiten van de commissie.

Zoals in de toelichting op de VNG-modelverordening is opgenomen, wordt onder een bijzondere commissie een "zware commissie" verstaan zoals bijv. de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie. Conform de recente [Verordening op de Rekenkamer in Rijswijk](#) bestaat de Rekenkamer in Rijswijk sinds kort echter uit onafhankelijke leden en dus niet uit leden van de raad. In die zin geldt dit artikel met de mogelijkheid van een toelage in Rijswijk niet voor onze rekenkamer.

Het presidium van 20 mei van dit jaar heeft besloten geen gebruik te willen maken van deze bepaling, maar de bepaling voorlopig als een *kanbepaling* op te nemen in de Verordening. Er zal dan ook voorlopig bij deze bepaling geen specifieke "zware commissie" worden benoemd die eventueel onder deze bepaling zou kunnen vallen en hiervan zal dus in beginsel niet actief gebruik worden gemaakt.

Dat neemt niet weg dat wat betreft de hoogte van de toelagen bij deze bepaling volgens het Besluit een vast (belast) bedrag van €120,- per maand geldt. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie slapend is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

3. De vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de

gemeente.

Reiskosten binnen de gemeente:

Per 1 januari 2019 geldt voor alle decentrale politieke ambtsdragers één reiskostenstelsel. De reiskosten voor het bijwonen van gemeenteraads- en commissievergaderingen en de reis- en verblijfkosten voor reizen binnen de gemeente gemaakt voor de uitoefening van het ambt komen in aanmerking. De kosten OV worden volledig vergoed en voor de eigen auto bedraagt de kilometervergoeding maximaal €0,19 cent.

De kosten voor parkeren komen ook voor vergoeding in aanmerking, behalve boetes en naheffing parkeerbelasting.

Reis- en verblijfkosten buiten de gemeente:

Deze kosten komen ten laste van de gemeente. Volgens [artikel 96](#), in samenhang met [artikel 97](#), van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen via een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. Dit is dus een keuze mogelijkheid voor de raad.

Onder reizen “buiten de gemeentegrenzen” kunnen ook de buitenlandse dienstreizen vallen. Voor kosten gemaakt voor dienstreizen zien wij geen andere vergoedingsmogelijkheid dan het [indienen van declaraties](#).

Voorstel is om de vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten de gemeente op te nemen in de verordening.

4. Vergoeding voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Anders dan voorheen kunnen raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden in de nieuwe verordening voorzieningen treffen. Zoals in de circulaire van het ministerie is omschreven zijn raadsleden vaak een significant deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen eventueel vanuit hun hoofdfunctie minder pensioen opbouwen en bovendien hebben raadsleden niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. Daarom is de mogelijkheid gecreëerd om een bedrag per jaar te ontvangen voor het treffen van voorzieningen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. Het voorstel is deze bepaling op te nemen in de verordening. Deze voorziening bedraagt, zoals is vastgesteld, ten hoogste de maandelijkse vergoeding met als ingangsdatum met terugwerkende kracht 1 januari 2019 na vaststelling van de verordening. Raadsleden die voor de vergoeding in aanmerking willen komen, dienen hiervoor een verzoek in bij de Griffie.

5. Vergoeding voor kosten scholing

Vergoeding kosten scholing. In de huidige situatie kunnen raadsleden op basis van de huidige verordening reeds in aanmerking komen voor scholing. De raad heeft hiervoor jaarlijks een budget van €10.000,-

Voorstel is dus om in de scholingsmogelijkheden voor raadsleden geen wijzigingen op te nemen. Dat betekent dat raadsleden voor scholing in aanmerking komen en dat per scholingsverzoek o.b.v. inhoud en kosten een afweging wordt gemaakt.

6. Toelage voor commissieleden op grond van deskundigheid of zwaardere taken

In het nieuwe artikel 3.4.2. van het Rechtspositiebesluit is een *kanbepaling* opgenomen, waarin is opgenomen dat een commissielid een hogere vergoeding kan ontvangen als een

commissielid op grond van een bijzondere beroepsmatige deskundigheid of een zwaardere taak binnen een commissie is aangetrokken.

Echter de Rijswijkse gemeenteraad hanteert het Forummodel. Binnen dit Rijswijkse model worden de fora ingevuld door raadsleden en de door de fracties aangewezen en benoemde fractieassistenten. Dus Forumleden worden niet op basis van de in de nieuwe bepaling genoemde beroepsmatige deskundigheid of een specifieke (zware) taakbelasting aangewezen of benoemd.

Deze bovengenoemde *kanbepaling* wordt dan ook niet overgenomen.

6. Kanttekeningen

De bovengenoemde voorstellen om deze bepalingen op te nemen in de nieuwe verordening hebben financiële consequenties voor het budget van de raad.

7. Financiën

De gewijzigde rechtspositie zal leiden tot extra kosten. Dat betreft o.a. verzekering tegen arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden, beschikbaarstelling ICT middelen, eventuele reiskosten en de mogelijkheid van een toelage van commissies in de toekomst. Deze kosten dienen te worden opgevangen binnen het raadsbudget. Een eventuele overschrijding van die post kan worden meegenomen in de halfjaarrapportages.

8. Vervolg

De verordening heeft na vaststelling een terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019.

9. Communicatie

De nieuwe verordening zal op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd.

10. Bijlagen

1

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 24 september 2019
Gelezen het voorstel van de Griffie
d.d. nr.

BESLUIT:

De raad van de gemeente Rijswijk

gelezen het voorstel van het presidium van 2019 gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en *de artikelen 3.1.3, eerste lid, 3.1.4, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;*

besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Gemeente Rijswijk 2019.

Artikel 1 Definitiebepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.
- b. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.
- c. raadslid: lid van de gemeenteraad.

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

De hoogte van de raadsvergoeding is verplichtend bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse (artikel 3.1.1 eerste lid rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers).

Artikel 3. Toelage raadslid onderzoekscommissie en bijzondere commissie

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet kan voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage worden toegekend van 25% van de maandelijkse toelage. De toelage is per jaar maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in **artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.)**

2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in **artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers kan** voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage worden toegekend van **maximaal € 120** per maand.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen **buiten** het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur **als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet** worden aan een raads- of commissielid vergoed:
 - a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;
 - b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt .
2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en toelagen vergoed;
3. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.
4. Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.
5. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen **buiten** het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

1. Een raadslid wordt eenmaal per jaar een bedrag toegekend ter hoogte van het bedrag van de vergoeding voor de werkzaamheden voor één maand, bedoeld in **artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**, waarmee het raadslid voorzieningen kan treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een raadslid dat is benoemd in een plaats die is opengevallen als gevolg van tijdelijk ontslag van een raadslid wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, op grond van artikel X12 van de Kieswet.

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

De grondslag voor deze regeling is nog niet ingevoerd voor alle volksvertegenwoordigers, maar alleen voor raadsleden van gemeenten groter dan 100.000 inwoners. Dit artikel maakt daarmee (nog) geen onderdeel uit van de verordening.

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Dit artikel niet opgenomen. Hierin is reeds voorzien.

Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

Artikel niet opgenomen.

Artikel 9. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld **bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.
2. Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 10. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in **artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.
2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 11. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in **artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers** maandelijks plaats.

Artikel 12. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:
 - a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur,
 - b. betaling vooruit uit eigen middelen of
 - c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.
2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.
3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen twee maanden na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier.
4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen twee maanden na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 13. Intrekking oude verordening

De Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Gemeente Rijswijk 2015 wordt ingetrokken.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2019.

Artikel 15. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Gemeente Rijswijk 2019.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 24 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Gemeente Rijswijk 2019

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdpijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken. Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend', ontvangen de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

De hoogte van de raadsvergoeding is verplichtend bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse. Vanaf de dag van beëdiging hebben de raadsleden recht op de vergoedingen die verbonden zijn aan hun functie. Wat betreft de vergoeding voor de werkzaamheden is dit geregeld in artikel 3.1.1, eerste lid van het rechtspositiebesluit decentrale ambtsdragers.

Het raadslid kan de vergoeding niet weigeren en de gemeente is verplicht de raadsvergoeding aan het raadslid over te maken op zijn of haar bankrekeningnummer. Het raadslid mag zelf (een deel) van de raadsvergoeding afdragen aan de politieke partij, maar is in beginsel juridisch niet verplicht mee te werken aan een overdracht van (een deel) van zijn of haar raadsvergoeding. Een akte van cessie waarbij de raadsvergoeding direct aan een politieke groepering wordt overgemaakt is juridisch niet toegestaan. De reden hiervoor is dat het raadslid een onafhankelijke positie heeft en niet financieel afhankelijk mag zijn van de politieke groepering.

Artikel 3. Toelage lid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie] van raadsleden

Deze artikelen betreffen de toelagen voor de raadsleden die lid zijn van zogenaamde 'zware commissies'. Hiermee wordt bedoeld op de vertrouwenscommissie, de rekenkamerfunctie en de onderzoekscommissie, zoals deze in de Gemeentewet specifiek zijn omschreven. De vaststelling dat er sprake is van een dergelijke bijzondere commissie, met deze financiële gevolgen, moet bij verordening plaatsvinden. Daarbij moet gemotiveerd worden dat het lidmaatschap van deze commissies duidelijk meerwerk is naast het reguliere lidmaatschap van de gemeenteraad. Voor de hoogte van de toelage voor het werk in de eerdergenoemde drie zware commissies wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie, en anderzijds de onderzoekscommissie.

Wat betreft de hoogte van de toelagen voor het lidmaatschap van de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie geldt een vast (belast) bedrag van € 120 per maand. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie «slappend» is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

Ingevolge artikel 96, in samenhang met artikel 97, van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen op basis van een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente kunnen krijgen ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur. Onder reizen "buiten de gemeentegrenzen" kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente. Omdat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, kan aansluiting worden gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Raadsleden zijn vaak een significant deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen daardoor vaak in hun hoofdfunctie minder pensioen opbouwen. Raadsleden hebben bovendien niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. In artikelen 3.1.9 is daarom de grondslag gecreëerd om bij verordening te bepalen dat de raadsleden een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

Niet alle gemeenten hebben in dezelfde mate behoefte aan deze regeling. De grondslag voor deze regeling is daarom nog niet ingevoerd voor alle volksvertegenwoordigers, maar alleen voor raadsleden van gemeenten groter dan 100.000 inwoners (artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers). In deze bepaling is mogelijk gemaakt dat een raadslid in deze inwonersklassen ten laste van de gemeente kosten kan maken voor activiteiten, cursussen, opleidingen en dergelijke die betrokkene voorbereiden op een volgende stap in de carrière, maar die géén sollicitatieactiviteiten behelzen. Dus een cursus «Ken u zelf», het leren schrijven van een bedrijfsplan of een sollicitatietraining kwalificeert wel, maar netwerkgesprekken of outplacement kwalificeren niet. Overigens kan het raadslid die in aanmerking komt voor deze regeling, deze ook gebruiken om zich voor te bereiden op de beëindiging van zijn raadslidmaatschap. In de verordening kan desgewenst een bepaling worden opgenomen voor evaluatie van de regeling na een x periode, zodat er in feite sprake is van een pilot en na verloop van tijd kan worden gekeken naar de werking van de regeling in de eigen gemeente.

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.

Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan de raad nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier.

Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet zijn imperatief bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse voor elke bijgewoonde vergadering van de commissie.

In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht die een hogere belasting kent voor één of meerdere commissieleden. Door het verordeningsvereiste kan op lokaal niveau een algemene en politieke afweging worden gemaakt.

De Rijswijkse gemeenteraad hanteert niet het officiële commissiemodel. Dit betekent dat Rijswijk naast de rechtspositionele vergoedingen aan raadsleden een eigen vergoedingenbesluit hanteert. De vergoedingen aan fracties en fractieassistenten worden hieruit vergoed en zijn bij verordening vastgesteld.

Artikel 9 Informatie- en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abbonementen. Er mag slechts een één computer verstrekt worden. Geadviseerd wordt te verstrekken op basis van een bruikleenovereenkomst. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

Artikel 10 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt. Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 11 Betaling vaste vergoedingen & artikel 12 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier.